

macijski sistem za vodenje celotne transfuziološke dejavnosti (1991), pridobivanje plazme s plazmaferezo (1996), avtolorna transfuzija (1996), številne nove laboratorijske storitve. Bil je organizator, predavatelj in moderater številnih, tudi mednarodnih, seminarjev in simpozijev o novostih in napredkih v stroki: Transfuziološko-hematološki dnevi, Serološke preiskave nosečnic in uporaba RhoGAM-a (1970), Au/SH antigen (1971), Separacija celic za terapijo (1979), Hepatitis (1981), Medicinska sestra in transfuziologija (1983), Diagnostika inhibitorjev koagulacije in fibrinolize (1983), VIII. kongres transfuziologov in hematologov Jugoslavije v Mariboru (1986), 500-letnica rojstva Andreja Perlacha (1990), 500-letnica rojstva T. B. v. Hohenheima - Paracelsusa (1993), 100-letnica odkritja rentgenskih žarkov (1998), Simpozij transfuziologov Alpe-Jadran (1993) in številnih drugih.

Jubilant se je posvečal tudi pedagoškemu delu, aktivno je sodeloval na številnih kongresih, seminarjih in simpozijih doma in v tujini: Avstrija, Nemčija, Madžarska, Poljska, Grčija, Turčija, Francija, Italija, Anglija, Rusija, Kanada, Združene države Amerike itd.

Njegovi bibliografski podatki obsegajo nekaj sto člankov, prispevkov, samostojnih publikacij in soavtorstvo učbenikov: Mikroanalize fetalne krvi in novejši postopki v porodništvu (Maribor 1971, leto dni kasneje razširjena izdaja v srbskem in hrvaškem jeziku), Perinatalna medicina (Zagreb 1977), avtor in urednik zbornikov: Philippus Aureolus Theophrastus Bombastus von Hohenheim - Paracelsus (1993), Sto let rentgenskih žarkov skozi prizmo medicine, veterine in medikohistorikov (1998), Separacija krvnih komponent (1979) itn.

Je soavtor zvočnega barvnega filma v slovenskem, nemškem, srbskem/hrvaškem in angleškem jeziku *Morbus haemolyticus fetalis* (Maribor - Zagreb 1969), ki je bil z uspehom predvajan v številnih evropskih državah.

Dolga desetletja se je udejstvoval v strokovni in družbeni javnosti. Bil je dolgoletni predsednik transfuziološke sekcije Slovenskega zdravniškega društva in predsednik Združenja hematologov in transfuziologov Jugoslavije (1984-1986), je dolgoletni predsednik Medikohistorične sekcije Zveze zdravniških društev Slovenije, je ustanovitelj in dolgoletni predsednik mariborske podružnice Znanstvenega društva za zgodovino zdravstvene kulture Slovenije, predsednik Društva za boj proti raku Štajerske - Maribor, bil je dolgoletni predsednik Sklada za izgradnjo Splošne bolnišnice Maribor, dolgoletni tajnik Slovenskega zdravniškega društva Maribor, je član Mestnega odbora Rdečega križa, član Združenja transfuziologov in imunohematologov Nemčije in Mednarodnega združenja za forenzično hemogenetiko. Številne so njegove pobude za ohranitev mestne identitete Maribora. Bil je izbran za podpredsednika Mestnega sveta Maribor.

Neprecenljiva je njegova zdravstvenovzgojna dejavnost. Opravil je stotine predavanj, obiskal stotine zborov Rdečega križa in aktivno sodeloval pri organiziranju prostovoljnega, anonimnega in brezplačnega krvodajalstva. Aktivno je sodeloval pri oskrbi s krvjo ob nesrečah in katastrofah (Skopje, Črna gora - tudi vodja mariborske kirurške ekipe, vojna za osamosvojitvev).

Profesor dr. Glaser je na mnogih področjih oral ledino. Prejel je številna priznanja in odlikovanja (družbena, lokalnih skupnosti, državna). Njegovo delo ni potekalo brez težav in ovir, bil je svojevrsten entuziast, k razvoju slovenske transfuziologije in imunohematologije je prispeval pomemben pionirski delež.

Čestitamo iz vsega srca in mu želimo predvsem dobrega zdravja, pa tudi, da mu usoda prizanesljivo nakloni še mnogo ustvarjalnih let.

PROF. DR. EDVARD GLASER - PREJEMNIK BRONASTEGA GRBA MESTA MARIBOR

Ljerka Glonar

Dne 14. februarja 2002, Maribor, ob 12.00. Počasi korakam po Gosposki ulici. Prišla sem z vlakom, v katerem mi je uspelo prespati precejšen del poti skozi deževen, siv, prebujajoč se dan - v Maribor. V roki imam povabilo Mestne občine Maribor, podpisano od njenega župana Borisa Soviča, univ. dipl. inž. el. V mestni hiši Rotovž je sprejem, kot piše, prirejen za uglednega someščana in dobitnika bronastega grba mesta Maribor, prim. prof. dr. Edvarda Glaserja, ki je dal pomemben prispevek k razvoju zdravstvene dejavnosti, še posebej na področju krvodajalstva, v mariborski regiji in celotni Sloveniji.

Častni sprejem in podelitev odličja je prejel naš kolega, specialist transfuzijske medicine ob svoji osemdesetletnici. Obdan z uglednimi someščani in člani svoje družine je ob toplih besedah župana sprejel odličje. Profesor se mu je prisrčno zahvalil. V kratkem govoru pa ni pozabil omeniti svojih staršev, ki so ga že v rani mladosti naučili poleg dela spoštovati tudi delovnega človeka.

Proslava je končana, vračam se z vlakom v Ljubljano. V mislih se mi vrste slike na mnoga preživela leta; razgovori s profesorjem ob njegovih prihodih v Ljubljano ali naših v Maribor. Poleg strokovnih debat smo govorili dosti tudi o drugih dejavnostih, glasbi, filateliji, nogometu ipd. Profesor dr. Edvard Glaser je bil rojen 5. 2. 1922 v Mariboru, kjer je končal gimnazijo. Leta 1952 je diplomiral na Medicinski fakulteti v Zagrebu. Zaposlil se je na »transfuzijski postaji« Splošne bolnišnice Maribor, kjer je bila njegova predstojnica dr. Drina Gorišek. Po njeni prežgodnji smrti je leta 1962 prevzel oddelek in ga vodil vse do upokojitve. V rutinsko delo je uspešno uvajal novosti transfuzijske medicine. Po specialističnem izpitu leta 1964, strokovnem delu in delu s krvodajalci je leta 1976 na Medicinski fakulteti v Ljubljani zagovarjal doktorsko temo Preučevanje razširjenosti hepatitis B antigena in podtipov v zaprtih in polzaprtih kolektivih. Po izvolitvi za docenta leta 1977 je bil leta 1982 izvoljen za izrednega profesorja. Bil je dolgoletni predsednik transfuziološke sekcije SZD in je njen častni član. Vsa leta je tesno sodeloval z RK Slovenije. Imenovan je bil za predsednika Odbora za krvodajalstvo in transplantacijo pri RKS. Bil je član Uredniškega odbora »Biltena za hematologiju i transfuziju«.

Napisal je številne strokovne članke. Objavil je tudi samostojne strokovne brošure. Sodeloval je pri izdelavi filma o intrauterini fetalni transfuziji. Organiziral, vodil in moderiral je številne simpozije in seminarje. Predaval je v Sloveniji in zamejstvu. Organiziral in vodil je VIII. kongres transfuziologov in hematologov Jugoslavije v Mariboru leta 1986. Bil je predsednik in častni član te sekcije. Bil je dolgoletni član komisije za specialistične izpite. Sodeloval je pri usposabljanju zdravstvenih delavcev svoje stroke.

Profesor Glaser se je udejstvoval tudi na različnih drugih področjih zunaj svoje stroke. Uvajal je patronažno službo na mariborskem področju. Leta 1961 je bil imenovan za predsednika UO Sklada za izgradnjo Splošne bolnišnice v Mariboru. Je predsednik Društva za boj proti raku v Mariboru, predsednik Znanstvenega društva za zgodovino zdravstvene kulture Slovenije - podružnica Maribor in predsednik Mediko-historične sekcije SZD. Sodeloval je na simpoziju o 500-letnici rojstva Andreja Perlacha, večkratnega dekana Medicinske fakultete ter rektorja Univerze na Dunaju; na simpoziju ob 500-letnici rojstva Ph. A. Th. B. von Hohenheima - Paracelsusa. Je član Izvršnega odbora visokošolskih profesorjev mariborske Univerze.

Kljub vsej svoji delovni vnemi, ki kot vidimo ni veljala samo transfuzijski medicini, ni nikdar pozabil na svojo družino - le

tu je našel tudi razumevanje za svoj poklic, saj je njegova žena zdravnica, medicini pa je zapisala dušo tudi njegova hči. Da ga še noče niti Oni zgoraj niti hudič spodaj, pa je dokaz njegova izjemna volja in današnja dejavnost kljub težki nesreči, ki jo je pred kratkim preživel. Kličemo ti, Edi, živijo in na zdrava, plodna leta še naprej!

VIVANT IUBILANTES

VSAKOLETNA SLOVESNA PODELITEV DIPLOM KOLEGOM ZA DEVETDESETI IN OSEMDESETI ROJSTNI DAN

Marija Pečan

Dne 18. decembra 2001 je ob 17. uri v dvorani Slovenskega zdravniškega društva organizirala Sekcija upokojenih zdravnikov SZD veliko slovesnost: podelitev jubilejnih diplom devetdesetletnikom in osemdesetletnikom.

Prireditev je otvorila predsednica sekcije gospa Elizabeta Vrančič, dr. stom. Pozdravu je sledila zahvala sedanjim devetdesetletnikom, da so ob svoji upokojitvi uspeli ustanoviti Sekcijo upokojenih zdravnikov pri SZD in vzdrževali njene aktivnosti. Predsednica se je zahvalila jubilentom, da so se slovesnosti udeležili tako številno.

Edini gost slovesnosti je bil generalni direktor Kliničnega centra prof. dr. Primož Rode, dr. med. Predstavniki Združenja SZD, ki je predsednik strokovnega sveta SZD, prof. dr. Miran F. Kenda, dr. med., pa je podeljeval diplome.

Najprej so prebrali verze doktorja Del Cotta o sekciji, nato je zapel Gorenjski kvintet venček slovenskih narodnih pesmi.

Prof. Kenda je s prijaznimi čestitkami izročal diplome osemdesetletnim kolegom profesoricom in profesorjem Ljubici Vučetič, Darinki Soban, Zori Konjajev, Pavli Mavec-Lah, Cirili Špindlar, Štefki Kavčič, Saši Luzarju, Petru Borisovu in Bojanu Fortiču. Predsednica je objavila, da bodo kolegi, ki se srečanja niso mogli udeležiti, dobili diplome na dom (prof. dr. Draga Černelč in Rozika Dovč).

Sledilo je branje Del Cottove pesmi »Starina«.

Jubilej ob devetdesetletnici so slavili trije kolegi: prim. dr. Vela Tuma, prof. dr. Zvonimir Šušteršič in Marjan Križman.

Vsi prisotni, ganjeni in vzhičeni ob lepem dogodku, so slavljencem zapeli Gaudeamus igitur, kolegica Breda Poznič pa je prebrala še pesem Slavljencem.

Besede profesorja Rodeta so zajele oceno in značilnosti medicine naših učiteljev in naših sodobnikov ter naše dobe v prijazni in mehki maniri, kot smo ga vajeni ob takih prilikah. Spregovorila je tudi profesorica Zora Konjajev. Preletela je prejšnje, a »naše« stoletje trpljenja, junaštev in uspešnega razvoja. Sedaj, ko se vrste njenih sodobnikov že redčijo, predstavlja Sekcija koristno in prijetno društvo, za kar se je topla zahvalila predsednici dr. Vrančičevi. Slovesnost so zaključili pevci s pesmijo Kol'kor kapljic tol'ko let.

Druženje je trajalo še naprej, saj je bilo treba še osebno spregovoriti z jubilanti, s kolegi, ki jih redkeje vidimo, in pospraviti ponujene dobrote. V začetku natrpana dvorana se je le počasi praznila. Vsi udeleženci so odšli srečni in obogateni ob lepem doživetju.

Nekrologi

IN MEMORIAM PROF. DR. DRAGA ČERNELČ, DR. MED.

Aleksander Brunčko

Dne 16. februarja 2002 je umrla naša upokojena predstojnica prof. dr. Draga Černelč (roj. Horvat). Rodila 30. 11. 1921 v Zgornji Beli, občina Kranj. Gimnazijo je končala v Mariboru l. 1940. Medicino je študirala najprej na Dunaju, diplomirala je v Zagrebu l. 1947. Avgusta 1947 se je zaposlila v Splošni bolnišnici v Mariboru na Otroškem oddelku. Specialistični izpit iz pediatrije je opravila z odličnim uspehom v Ljubljani decembra 1951. Za predstojnico Otroškega oddelka Splošne bolnišnice v Mariboru je bila imenovana novembra 1958.

V Beogradu je leta 1962 uspešno zagovarjala disertacijo s področja pediatrične alergologije z naslovom »Rezultati uporabe preventivnih postopkov pri preprečevanju zapletov pri otrocih z astmo«. Aprila 1966 je bila habilitirana v naziv docenta pediatrije. Julija 1966 je postala primarij.

Predsednica Alergološke sekcije SZD je bila v letih 1968 do 1970. Predsednica Združenja alergologov Jugoslavije je bila v letih 1969 do 1971. Decembra 1971 jo je pedagoško znanstveni svet MF v Ljubljani habilitiral v naziv izrednega profesorja pediatrije. Avgusta 1973 je postala predstojnica Oddelka za znanstvenoraziskovalno delo Splošne bolnišnice v Mariboru. Za izsledke na področju alergologije je dobila aprila 1974 nagrado sklada Borisa Kidriča. Oktobra 1975 je odprla sodobno opremljen laboratorij za elektronsko mikroskopijo v okviru OZRD Splošne bolnišnice v Mariboru. Po letu 1975 je prof. dr. Draga Černelč nadaljevala delo na ORL kliniki in na Inštitutu za medicino dela v Ljubljani do upokojitve leta 1982. Jugoslovansko združenje alergologov in kliničnih imunologov ji je podelilo diplomu z nazivom alergolog in klinični imunolog leta 1980.

Napisala je 150 strokovnih in znanstvenih člankov, objavljenih v domači in tuji strokovni literaturi. Izšlo je tudi pet knjig, v katerih je obravnavala na poljuden način alergijske bolezni v otroški dobi, in knjiga z naslovom »Zdrav in bolan otrok«, v kateri svetuje mladim staršem ob bolezni otroka.

Sodelovala je pri izdelavi liofiliziranih in vodnih izvlečkov inhalacijskih in nutritivnih alergenov za kožne teste po vbojni metodi in pri izdelavi alergenov za izzivalne inhalacijske teste pri otrocih za Imunološki zavod v Zagrebu. Izdelala je standarde za spirometrijske teste za otroke in ugotovila, da so pljučne funkcije otrok z astmo, ki niso redno zdravljeni, statistično značilno nižje od otrok z astmo, ki so redno zdravljeni in spremljani. Tudi bronhiektazije se pojavljajo znatno pogosteje pri prvi skupini.